

kring oyggjarnar

Anette Toft í Grand Prix leygarkvöldið

Konsertin verður hóskvöldið

Konsertin við Anette Toft og Karsten Vogel, sum skuldi vera í Læraraskúlahøllini í kvöld, verður í staðin í annaðkvöld kl. 20 í Veitsluhøll klubbans, upplýsir Havnar Jazzfelag.

Fyrilestur um húðsjúkur

Almennu kvöldfyrilestrarnir á Fróðskaparsetrinum byrja aftur í annaðkvöld kl. 20. Tá heldur Hogni Debes Joensen, serlækni, fyrilestur, sum hann kallar: Húðsjúkur elvdar av soppum, bakterium og virus.

Tingingar um býtið av frimerkja-arbeiðinum

Í hesum døgum fara fram tingingar millum landsstýrið og Postverkið um býtið av frimerkjaarbeiðinum millum ALV og Postverkið, verður sagt í tíðindum frá ALV. Viðari verður sagt, at tá Postverkið varð yvirtikið, avgjörð landsstýrið, at arbeiðið av fyrstadsbrævbjálvum skuldi ALV hava til avlamsfólk og onnur sosialt illa stillað.

ALV hevði alt arbeiðið eina tíð, men seinni hevur Frimerkjadeildin viljað sett onnur enn avlamin inn í arbeiðið og sett avlamsfólk til vikis. Hesum hevur ALV mótmælt, tá so lítið av arbeiði er til avlamsfólk.

Avgerð um býtið verður væntandi tikið í hesari vikuni.

Skeiðið í sosialmálum yvirteknað — men øll sleppa við kortini

Áhugin fyri skeiðinum í sosialmálum, sum Føroya kommunufelag skipar fyri, var størri enn nakar væntaði. Luttakaratalið var avmarkað til 40, men tá freistin at søkja var úti, høvdu 45 teknað seg. Av tí fleiri eru úr Havnin og sostatt ikki hava fyri neyðini at bøgva á Háskúlanum, har skeiðið verður hildið, sleppa øll 45 at luttaka.

Skeiðið byrjar í dag og heldur fram til friggjadagin. Tað er ætlað kommunalpolitikarum, starvsfólki í kommunalu/almennu umsitingini og barnaverndarlimum. Lasse Klein, skrivari hjá

Kommunufelagnum, sigur, at serliga millum barnaverndarlimir er áhugin stórur og luttøkan er størri enn væntað, m.a. tá havt verður í huga, at freistin at søkja var í stytra lagi. Endamálið við hesum skeiði er at lýsa og geva kunnsleika um sosialmál. Fåa tjak í lag um sosialu umsitingina, bæði í kommunustýrunum, umsitingini og barnaverndarnevndunum.

Á skeiðinum verða fyrilestrar, bólkararbeiði og friggjadagin verður endað við einum panelfundum um evnið: umsitingin av almannamálum.

Kommunurnar fyri vanbýti:

Landið støðugt størri part av tjóðarinntøkuni

Tær føroysku kommunurnar eru fyri einum figgjarligum vanbýti í mun til landskassan, sum alsamt gerst størri og størri. Kortini eru krøvini til kommunurnar ikki vordin minni. Væl eru krøvini til landskassan nógv vaksni, men eingin ivi er um, at krøvini til kommunurnar eru vaksni í sama mun ella meira. Kommunurnar kunnu stutt sagt ikki liva við støðuni sum hon er.

Soleiðis verður sagt í Kommunubókini, sum nýliga er útkomin. Í hesum brotinum, »Figgjarliga býtið millum landið og kommunurnar«, verður vist á, at landskassin fær ein størri og størri part av tí samlaðu tjóðarinntøkuni.

Nøkur ár verða tikin sum dømi. Í 1956/57 vóru almennu inntøkurnar 27 mill. kr. Av hesum peninginum fóru 18 mill. kr. í landskassan, meðan 9 mill. kr. fóru í kommunukassarnar. Við øðrum orðum fekk landskassin tveir krónur fyri hvørja krónu, sum kommunurnar fingur.

Muninum eru ikki minkaðar. Tvørturímóti skilst, at uppgávarnar alsamt vaksa:

— Rentuútreiðslan gerst støðugt størri og meira tyngjandi hjá nógvum kommunum. Tíðin krevur eina effektiva og tíðarhóskandi umsiting, sum kostar nógvan pening. Tann økta fiskivinnan og serstakliga umleggingin frá fjarfiskiskapi til heimafiskiskap setur støðugt størri krøv til umbygging og rakstur av havnum.

Harafturat krevur tann økta bilferðslan gerð og rakstur av vegum. Fleiri

in hevur lutfalsliga givið meira til landskassan, tí hægri ein inntøka er, lutfalsliga meira verður gildið í landsskatti.

Harafturat fáa kommunurnar einki av tolli og avgjöldum, sum eru økt munandi seinastu árin vegna økta nýtslu og beinleiðis hækkingum. Innflutningsgjaldið uppá 13 pst. fer eisini í landskassan. Tað sama ger seg galdandi viðvikjandi rentuskatti og avgjaldi av vinningsbýti. Av partafelagsskattinum fara 70 pst. í landskassan, meðan bert 30 pst. fara í kommunukassarnar.

Kommunufelagið mælir til broytingar

Føroya Kommunufelag hevur tí ynskir um at broyta býtið av inntøkum millum land og kommunur.

Kommunufelagið hevur eisini mælt til, at lógin um skatting av partafeløgum verður broytt, so

leiðis at kommunurnar í minsta lagi fáa 40 pst. av partafelagsskattinum.

Eisini fer kommunufelagið at mæla til, at kommunurnar sleppa undan at gjalda ávisar partar av teimum almennu útreiðslum. Her verður hugsað um gjaldið til gjaldstovuna fyri uppkrevjing av skatti, um gjald til landsvegir og kommunurnar part av ymiskum almannaútreiðslum.

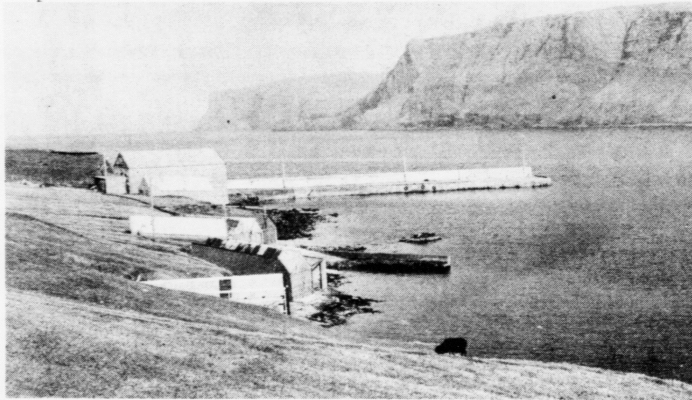
Kommunurnar gjalda m.a. til fólkapensiónina. Men við tað at talið av fólkapensiónistum er lutfalsliga stórt í teimum heilt smáu kommunum, eru tað tær, ið verða hardest raktar av hesum gjaldinum.

Treytin fyri bygdamenning

Um bygdamenning verður í kommunubókini sagt, at skrivingin hevur sína bakgrund í tí, at fólk ikki stóðast úti um landið, men flyta til tey stórru plássini.

Hetta ger, at tær smáu og miðalstóru kommunurnar hava ikki figgjarliga orku til, at tær kunnu svara teimum krøvum, ið eru sjálvsøgd og náttúrlig, um fólkikið skal stóðast.

— Megintreytin fyri sunnari bygdamenning má vera, at kommunurnar verða munandi styrktar figgjarliga, og at lánimøguleikarnir verða munandi bættrir. Vit eru av teirri áskoðan, at tað er úti í kommununum, at bygdamenningin skal fremjast, og at hon ikki verður framd varandi, uttan so, at kommunurnar fáa størri sæmdir og betri kor at virka undir, skrivur kommunufelagið um figgjarliga býtið millum landið og kommunurnar í Kommunubókini.

Krøvini til kommunurnar gerast fleiri. »Tann økta fiskivinnan og serstakliga umleggingin frá fjarfiskiskapi til heimafiskiskap setur støðugt størri krøv til umbygging av Havnum«, verður sagt í Kommunubókini. Myndin er úr Hvalba, har ein nýggj navn verður bygd fyri m.a. at nøkta tørvin hjá útróðrarbátunum.

Meira enn trýfalt so nógv

Fara vit 20 ár fram til 1976/77, so vóru tær samlaðu almennu inntøkurnar 483 mill. kr. Kommunurnar fingur 117, meðan 366 mill. kr. fóru í landskassan. Úrslitið er nú tað, at fyri hvørja ferð kommunurnar fáa eina kr., fær landskassin 3,13 kr.

Hetta sýnir eina týðuliga afturgongd fyri kommunurnar.

Uppgávarnar hjá kom-

og fleiri krøv koma um útstykkjar. Tað koma krøv um skúlar, heilsurækt og tannarækt hjá børnum, barnagarðar, spælipláss, svimji- og ítróttarhallir eins og aðrar fritíðarfasilitetir, sum kosta kommununum nógv.

Fleiri orsøkir til vanbýtið

Tað eru fleiri orsøkir til vanbýtið, sigur kommunufelagið.

Tann økti lónarvækstur-

Smádrongur bitin í andlitið

Leygardagin varð ein fimm ára gamal drongur í Klaksvík bitin í andlitið av einum hundi.

Drongurin fór á sjúkrahúsið og fekk fyra pentur í yvirværrina. Poliitið veit ikki um, at sami hundur fyrr hevur bitið fólk, og onki krav er komið um at skjóta hann.